

# **Osaajat ja laatu ratkaisevat**

**Pääviestimme TKI-lakiin ja rahoitussuunnitelmaan**

**Eduskunnan sivistysvaliokunnan kuuleminen 27.10.2022**

Puheenjohtaja, rehtori Jukka Kola  
Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry



# 1. TKI-lain toimeenpano tarvitsee laadukkaan, aidosti pitkäjänteisen rahoitussuunnitelman

Lain toimeenpanoa tukeva rahoitussuunnitelma on tärkeä ja sen tulee ohjata toimintaa yli vaalikausien. Suunnitelman tulee seurata parlamentaarisen TKI-ryhmän linjauksia.

- ➔ Kiitämme, että rahoitussuunnitelman merkitys on lain valmistelussa käsitelty huolella ja esitetty suurella painoarvolla.
- ➔ Rahoitussuunnitelman laatiminen tarvitsee edelleen konkretisointia. Lain perusteluissa on esitetty myös seuranta. **Unifi esittää tutkimus- ja innovaationeuvoston (TIN) tehtäväksi tiede- ja innovaatiopoliittisen selonteon laatimisen sekä TKI-tavoitteiden toteutumisen seuraamisen ja raportoinnin eduskunnalle** (ja sen parlamentaariselle TKI-ryhmälle).

## 2. TKI-toiminnassa tulee panostaa osaaviin ihmisiin, korkeaan tieteelliseen laatuun ja vaikuttavuuteen

TKI-toiminnassa tulee panostaa korkeaan tieteelliseen laatuun ja vaikuttavuuteen. Kansainvälisesti korkeatasoiset tutkimusryhmät, tutkimusinfrastruktuurit sekä huomionarvoiset ekosysteemit houkuttelevat osaajia ja merkittäviä investointeja.

- ➔ Lain perusteluissa on esitetty parlamentaarisen TKI-ryhmän periaatteet, joissa keskeisiä ovat kunnianhimon nostaminen ja pitkäjänteisyys. Näistä tulee pitää kiinni
- ➔ Myös osaavien ihmisten merkitys on nostettu esiin. **Jotta TKI-tavoitteet toteutusivat, arviolta puolet panostuksista on kohdennettava osaaviin ihmisiin**, ja myös heidän osaamistasoaan on nostettava. Erityisesti tutkijakoulutettuja tarvitaan lisää, tarve on satoja, jopa tuhat tohtoria vuodessa. Tämä edellyttää aktiivista rekrytointia ja tohtorikoulutuksen lisäämistä yliopistojen perusrahoitusta nostamalla
- ➔ Julkisen rahoituksen tulee kohdentua uutta luovaan tutkimukseen ja korkeimpaan kansainväliseen laatuun siten, että saavutetaan aidosti uusia innovaatioita pelkän inkrementaalisen kehittämistyön sijaan.

### 3. Julkisen rahoituksen ja yksityisen rahoituksen kerryttäminen tulee tehdä kestävällä tavalla

Julkisen rahoituksen ja yksityisen rahoituksen kerryttäminen tulee tehdä kestävästi. Lakiesityksessä esitetään vaihtoehtoisia malleja, mikäli yksityistä sektoria ei saada toivotusti mukaan. Tällöin resurssien uudelleen kohdistaminen olisi leikkaamista parempi keino. Mahdollinen uudelleensuuntaaminen tulee tapahtua sekä yksityisen että julkisen sektorin toimintaa edistävällä tavalla.

- ➔ TKI-panostusten suuruus määräytyy siten, että suhdannevaihtelujen merkitys ei korostu liikaa, mikä on tärkeä asia. Unifi painottaa pitkäjänteisen TKI-rahoituksen merkitystä.
- ➔ Laki antaa edelleen mahdollisuudet sekä pienentää TKI-panostuksia että kohdentaa niitä uudelleen, mikäli yksityinen rahoitus ei kasva tavoitellusti. **TKI-panostukset tulee kohdentaa niin, että saavutetaan suurin vipuvaikutus: osaajat, kansainvälisesti korkeatasoinen tutkimus, vaikuttavat osaamiskeskittymät, yritysten ja tutkijoiden aidot yhteishankkeet**